

Mjiiwa yuwe mahtx

Pkhakheçxa puutx we'wçx nxus kanaçxa upnasyak vxite kxaawë'sx yuwe ne'jwe'sx atnastxka, yahtxçxa ya'takhen txã **Mjxi wala taknxi pu'vxitme nxus nenxunxi kiwe's khkatxhi'jn** vxite isa ksuthe'jn kxãwe'sx twëjxinxitxi' vxite na'w maa nasa küh ustxin äh yaatxsa vxite txaawë'sx yat ne'jwe'sx yuwes atsa fxiifxii yuwe pe'lasu.

Thewed Mjiiwa yuwe

Melxuyak pu'çxn mjii takwa üstxin napa pheu'jwate thegçx dvxitnxi üsa', nuiçxhaçxhan maa nasatxispa, ü' uywa'jaspa thegn vxite pu'çxwa'ja' txã kiwe nxus kanasa üpnxitxi'.

Thewed vxitwa meeçxa nasa jxukajï mjiiinasyak meeçxa txawe'sxçxa mjiiinasyak, txã mjii üus yatxnxitxis takya nuiçxhaçxhaçx dvxihtia txã nxus kanaçxa nenxunxi kiwes.

Jxu'j kiwejuwe'sxmakyu meeçxa aite çxhab walateiwe'sxmakyu melxu paatxnas txã melxutxi'sa' pa'kçx txaïs thewed txudewa'ja' meeçxa vxite üptxin na'wëi yuuwa'jsa maa nxus kananxi kiwesu txãwe'sxjï.

Kayaputwa'ja ëena takn dxi'j vxitwa yuwes (nasajï vxite çam ta'da u'jwa) nxus kananxi kiwesu'.

Kapkhakheçx melxu u'ywa'jas vxitn, ma'w dvxitnxi jxipn txã eç ne'jwe'sx jebakan kse tawte (218) enn kse tawte (18), kutx wala a'tete pkab kjekan kjeba tahçte (1995), ayte thegçx yuwes ya'ksuthejen.

Khkatxiwa'ja, yaçka kutxi'jwaja, vxite nuiçxhãçxawaja txã fxiifxii melxu's dxijui uywa'ja's taknxitxis vxite txweywa'j yuwes takna yuhnetyu' maa nasapa kpã' nenxuçxapa txãwe'sxtxisa' ma'w vxu vxitwakutpa jiya'thegun vxite pkhakhe yuwespa tuhkan.

Äçah yuwes thewed jxuka thegkutyuun, mde vxitwakutpa e'w kha'da'jn vxite nuiçxhãçxhawa'ja' pahtxn txã ü' uhwa' yuwesu vxite txãtxisii txi takwa' ipeiin, äh kewu'jwa'ja äçah yuwes ptxihnxis napa üsthenxis kthegun txã waswe'sx yuwe walas atnastxis txawei jüname maa yuwetxisa' atutxin nasa üpnxi kiwesu.

Kapiyahwaja' maa nasatxispa nuiçxhãçxha yuwes pakwen vxite kiwete e'w wët fxi'zewa' kayaputnxis ksuthe'jn äçx txi bakaçxtepa'j.

Maa nasa nxus kanaçxa üstxin kiwe ëdapa'ka vxite yu' walapa'ka txãwe'sxtxisa' mde üpwa', mde kiwe neswa e'wnas ü'skuta' resgurdusu maa kiwe u'jnustxin wa' txiswa' vxite uhwa' yuwes takwa, txãw kiwe neswa e'wnas üskuta' weywa'ja, naa mjiiitxisa' maa nasawe'sxyak kpã nenxunastxka, kjweswe'sxtxka, nasa küh çxhaba's thegnasyak vxite maa nasa kaukatewe'sx vxite wilatewe'sx.

Pheu'jwa'ja, txi' txiswa'ja' piya yat suwenxitxis vxit ehsu kiwe endakut suwepa'ka.
Piywa'jsu txihtxihpa paatxwa'ja' piya yuwe' dxihk suthekan, peena kapiya'jteyuun
kapiya'jnastxis nuiçxhãçxhan txã piya yuwe takhete.

Esta traducción es de la variación dialectal Nasa Yuwe-Calderas, Inzá
Juan Carlos Piñacué Achicue